

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 452/2023-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Troščákom, advokátska kancelária, Hlavná 50, Prešov, proti upovedomeniu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. IV/1 Pz 124/23/1000 z 9. júna 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 26. júla 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) sp. zn. IV/1 Pz 124/23/1000 z 9. júna 2023. Navrhuje napadnuté upovedomenie zrušiť, zakázať generálnej prokuratúre pokračovať v porušovaní jeho základného práva a uložiť jej povinnosť nahradiť mu trovy konania pred ústavným súdom.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovatelky I. oddelenia vyšetrovania, odboru kriminálnej polície, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava V (ďalej len „vyšetrovatelka“) pod ČVS: ORP-325/1-VYS-B5-2022 z 1. decembra 2022 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v súbehu s prečinom útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Označenému rozhodnutiu predchádzalo uznesenie z 25. mája 2022 o začatí trestného stíhania v danej veci podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku.
3. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal sťažovateľ 13. decembra 2022 sťažnosť, ktorú Okresná prokuratúra Bratislava V (ďalej len „okresná prokuratúra“) uznesením č. k.

3 Pv 165/22/1105-13 zo 17. januára 2023 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú.

4. Návrhom na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku z 23. marca 2023 adresovaným generálnej prokuratúre sa sťažovateľ domáhal zrušenia tak uznesenia vyšetrovateľky o vznesení obvinenia z 1. decembra 2022, ako aj uznesenia okresnej prokuratúry zo 17. januára 2023. Generálna prokuratúra tomuto návrhu sťažovateľa nevyhovela, o čom ho podľa § 365 ods. 1 Trestného poriadku upovedomila listom sp. zn. IV/1 Pz 124/23/1000 z 9. júna 2023.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ napadnuté upovedomenie generálnej prokuratúry z 9. júna 2023 považuje za „*absolútne neodôvodnené, zjavne arbitrárne a svojvoľné*“, pretože nedáva žiadnu odpoveď na viaceré podstatné sťažnostné námietky, ktoré sťažovateľ uplatnil a na ktoré v zmysle judikatúry ústavného súdu bola generálna prokuratúra povinná odpovedať.

6. Vo svojom návrhu na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku sťažovateľ tvrdil, že vo vyšetrovacom spise sa nenachádza ani jeden procesne použiteľný dôkaz. Namietal nezákonnosť a nepoužiteľnosť výsluchov svedkyne [REDAKOVANÉ] (jeho ošetrojúcej lekárky), ktorá vypovedala o udalostiach pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ako aj o zdravotnom stave sťažovateľa bez toho, aby bola predtým zbavená povinnosti mlčanlivosti. Tejto povinnosti neboli zbavení ani riaditeľ Nemocnice s poliklinikou Sv. Jakuba v Bardejove (ďalej len „nemocnica“) a rovnako ani primár psychiatrického oddelenia tejto nemocnice, ktorí napriek tomu podali správu o zdravotnom stave sťažovateľa. Okresná prokuratúra, aj keď vyzdvihla nezákonnosť a nepoužiteľnosť označených dôkazov, trestné stíhanie (pre prečin neoprávneného nakladania s osobnými údajmi) proti lekárke, primárovi ani riaditeľovi nemocnice nezačala. Sťažovateľ zároveň v návrhu na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní poukázal aj na skutočnosť, že informácie a údaje uvádzané v správe nemocnice nekorešpondujú s lekáorskými správami, ktorými disponuje on. Rovnako upriamil pozornosť na okolnosť, že lekárka [REDAKOVANÉ] vedela o jeho aktuálnom zdravotnom stave, a teda mala skôr reagovať.

7. Sťažovateľ v návrhu pred generálnou prokuratúrou ďalej namietal, že jeho obvinenie vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu, pretože neboli vykonané výsluchy svedkov, ktorých menoval. Taktiež podľa neho existovali závažné rozpory vo výpovediach proti nemu zasahujúcich policajtov a svedkyne [REDAKOVANÉ], ktorá verzie policajtov o priebehu skutku nepotvrdila, naopak z jej výpovede sťažovateľ vyvodil, že to boli práve policajti, ktorí na neho bezdôvodne zaútočili a napadli ho. Napokon sťažovateľ trval na názore, že stíhaný skutok tak, ako bol popísaný v uznesení o vznesení mu obvinenia, nevykazoval znaky prečinu, pretože jeho závažnosť bola nepatrná s ohľadom na jeho zhoršený psychický stav a všetky ostatné okolnosti prípadu, a teda orgány činné v trestnom konaní sa vôbec nezaoberali možnosťou aplikácie tzv. materiálneho korektívu v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona.

8. Generálna prokuratúra však pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľa podľa jeho názoru odpovedala iba na jednu otázku, ale aj to nedostatočne, a na ďalších deväť nedala žiadnu odpoveď, pritom išlo o podstatné a konkrétne sťažnostné námietky, ktoré boli podľa sťažovateľa generálnou prokuratúrou

úplne nepovšimnuté a zámerne ignorované. Išlo o závažné výhrady, ktoré neboli predtým uplatnené a posudzované zo strany orgánov činných v trestnom konaní. Tým bolo podľa sťažovateľa ignorované aj jeho právo na obhajobu.

9. Pokiaľ generálna prokuratúra považovala za rozhodujúci dôkazný prostriedok pre začatie trestného stíhania (vo veci) úradný záznam jedného zo zasahujúcich policajtov nstržm. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (svedka – poškodeného), potom považoval sťažovateľ za potrebné poukázať na inú trestnú vec riešenú generálnou prokuratúrou, v ktorej táto konštatovala nezákonnosť celého trestného stíhania začatého na základe záznamu vyšetrovateľa Policajného zboru o údajnej trestnej činnosti dotknutej osoby. Úradný záznam nstržm. [REDAKOVANÉ] tak podľa sťažovateľa nemohol byť podkladom na začatie trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku, a teda ani pre vznesenie obvinenia, pre ktoré nemožno použiť dôkazy získané pred začatím trestného stíhania vo veci. Zmieňovaný prípad sťažovateľ považuje za ustálenú rozhodovaciu prax generálnej prokuratúry v obdobných veciach a na túto preto mala v súlade aj s judikatúrou ústavného súdu prihliadať a v jej zmysle postupovať a rozhodnúť.

10. Generálna prokuratúra podľa názoru sťažovateľa nesprávne ako zákonný dôkaz akceptovala aj výpoveď nstržm. [REDAKOVANÉ] z 30. mája 2022 ako svedka – poškodeného, ktorý však bol prítomný pri spísaní, prečítaní a podpise zápisnice o výsluchu svedka stržm. [REDAKOVANÉ] vykonaného 25. mája 2022. Sťažovateľ dospel k názoru, že výpoveď nstržm. [REDAKOVANÉ] je nezákonným a nepoužiteľným dôkazom, pretože 25. mája 2022 tento nadobudol postavenie nezúčastnenej osoby pri výsluchu stržm. [REDAKOVANÉ] a až následne 30. mája 2022 bol vypočutý v procesnom postavení poškodeného. Pritom v tej istej trestnej veci nemohol byť nezúčastnenou osobou a zároveň mať procesné postavenie poškodeného.

11. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ konštatoval, že neexistoval žiaden zákonný a použiteľný dôkaz pre vznesenie mu obvinenia.

12. Napokon podľa názoru sťažovateľa je nepochybné, že jeho návrh z 23. marca 2023 vybavovala prokurátorka, ktorá nebola z objektívneho hľadiska nestranná a ktorá sa mala vylúčiť, pretože počas vysokoškolského štúdia bola spolužiačkou jeho sestry a jeden rok (3. ročník) spolu zdieľali rovnakú izbu (boli spolubývajúce), pritom ich vzájomné vzťahy boli negatívne a zlé.

13. Podstatu svojej ústavnej sťažnosti sa sťažovateľ snažil vystihnúť poukazom na odlišné stanovisko sudcu ústavného súdu Petra Straku k uzneseniu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 136/2020 z 15. apríla 2020, a to v tom zmysle, že žiada posúdiť „len“ procesnú stránku veci, ktorá sa týkala rozsahu a kvality odôvodnenia generálneho prokurátora na podaný podnet, nežiada teda zvrátiť právoplatne existujúci stav proti nemu vedeného trestného stíhania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy upovedomením generálnej prokuratúry sp. zn. IV/1 Pz 124/23/1000 z 9. júna 2023, ku ktorému malo dôjsť nedostatočným odôvodnením záveru o nevyhovení návrhu sťažovateľa na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku spočívajúcim v absencii adekvátnej

reakcie na námietky sťažovateľa, resp. ich ignorovaním, ako aj tým, že jeho návrh vybavila prokurátorka generálnej prokuratúry, ktorá mala byť vylúčená pre jej zaujatosť.

15. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že ústavnou sťažnosťou je možné namietať každý akt aplikácie práva bez ohľadu na to, či sa aplikácia realizuje na podzákonnej, zákonnej alebo ústavnej úrovni. Môže ísť dokonca aj o neformálne vyriešenie veci, napr. prípisom. Ak je výsledkom aplikácie práva alebo rozhodovacej činnosti akt, ktorý potencionálne porušuje práva a slobody, ústavný súd ho má právomoc v konaní o ústavnej sťažnosti posúdiť. Dôležité je teda skúmať, či právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zasahuje do právnej sféry navrhovateľa [vznik, zmena alebo zánik práv alebo povinností (ĽALÍK, M., ĽALÍK, T. Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. Bratislava : Wolters Kluwer SR s. r. o., 2019. s. 366.)] (porov. I. ÚS 304/2020, I. ÚS 434/2022).

16. Sťažovateľ zvlášť zdôraznil a osobitne objasnil, že jeho ústavná sťažnosť smeruje proti upovedomeniu generálnej prokuratúry, presnejšie jeho nedostatočnému odôvodneniu, a teda nesleduje ňou zámer zvrátiť právoplatne existujúci stav proti nemu vedeného trestného stíhania, na ktorého posúdenie by ústavný súd v tomto štádiu konania nemal právomoc.

17. Na tomto mieste ústavný súd zo svojej dnes už ustálenej judikatúry (I. ÚS 402/2022) pripomína, že upovedomenie patrí k procesným úkonom orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdu. Spravidla je reakciou na žiadosť, návrh, podnet alebo iné podanie subjektu trestného konania odlišného od orgánu činného v trestnom konaní. Trestný poriadok ráta s inštitútom upovedomenia nielen ako vyrozumienia na žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku, ale môže ísť napríklad aj o upovedomenie poškodeného o zaistení jeho nároku (§ 50 ods. 6 Trestného poriadku), o upovedomenie obvineného a jeho obhajcu týkajúce sa žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu (§ 79 ods. 3 Trestného poriadku) či upovedomenie obvineného a poškodeného o vrátení veci [§ 230 ods. 2 písm. d)]. Zo sémantického hľadiska sa upovedomením orgánu činného v trestnom konaní rozumie poskytnutie vyrozumienia o procesnom úkone (vykonanom alebo plánovanom) alebo na základe žiadosti subjektu trestného konania o tom, či je v jeho právomoci vyhovieť podaniu podávateľa a v pozitívnom prípade oznámiť mu rozsah prijatých opatrení. Ak argumenty podávateľa nemožno akceptovať, v upovedomení sa uvedú dôvody, ktoré bránia prijať ním požadované opatrenia. Pokiaľ ide o náležitosti upovedomenia, Trestný poriadok ich nepredpisuje. Samotný obsah a rozsah upovedomenia je tak ponechaný na úvahe jeho spracovateľa. Napriek tomu musí mať upovedomenie orgánov činných v trestnom konaní takú kvalitu, ktorá zodpovedá povahe procesného úkonu, ktorého sa dotýka, obsahu podania podávateľa a osobitostiam trestného konania, najmä jeho štádiu, v ktorom sa poskytuje. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené dodáva, že na inštitút upovedomenia nemožno klávať rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu (resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva) kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (m. m. IV. ÚS 534/2012, III. ÚS 384/2015).

18. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého upovedomenia, ústavný súd si už vo svojej skoršej rozhodovacej praxi osvojil právny názor, podľa ktorého upovedomenie vydané podľa § 365 ods. 1 Trestného poriadku nemá predstavovať rozsiahlu analýzu dôkaznej situácie alebo podrobný rozbor poznatkov orgánov činných v trestnom konaní, ktoré ich viedli k tomuto procesnému úkonu. Toto upovedomenie nemá byť ani polemikou generálneho

prokurátora s argumentmi a námietkami navrhovateľa. Ani v odôvodnení akéhokoľvek rozhodnutia sa spravidla nevyžaduje vysporiadanie s každou jednotlivou námietkou sťažovateľa, ale postačí vystihnúť kľúčových momentov, ktoré príslušné orgány k jeho vydaniu viedli. O to viac to platí v prípade upovedomenia generálnej prokuratúry (generálneho prokurátora), ktorým nevyhovela návrhu oprávnenej osoby na zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia (m. m. napr. I. ÚS 183/2019, III. ÚS 337/2022).

19. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd preskúmal napadnuté upovedomenie generálnej prokuratúry z hľadiska jeho ústavnej konformity v sťažovateľom požadovanom rozsahu.

20. V dotknutom upovedomení generálna prokuratúra uviedla, že za rozhodujúci dôkazný prostriedok považovala úradný záznam nstržm. [REDAKOVANÉ] z 25. mája 2022 ako listinný dôkaz (vyhodnotený v súlade s § 2 ods. 12 Trestného poriadku), v ktorom boli opísané skutkové okolnosti – údaje tvoriace súčasť skutkovej vety uznesenia o vznesení obvinenia. Na tento úradný záznam potom logicky nadväzovali ďalšie listinné dôkazy, a to lekárske správy popisujúce zranenia policajtov zasahujúcich proti sťažovateľovi.

21. Generálna prokuratúra uznala argumentáciu sťažovateľa a výpovede svedkyne [REDAKOVANÉ], ktoré boli vykonané bez prirátia zapisovateľa a neboli jej pred podpisom prečítané alebo predložené na prečítanie v prítomnosti nezúčastnenej osoby, vyhodnotila ako procesne nepoužiteľné. Z tohto dôvodu nepovažovala za potrebné posudzovať okolnosť, či mala byť svedkyňa pred výsluchom zbavená povinnosti zachovávať mlčanlivosť.

22. Za nezákonným spôsobom vykonaný a v ďalšom konaní ako dôkaz nepoužiteľný považovala generálna prokuratúra aj výsluch svedka stržm. [REDAKOVANÉ] z 25. mája 2022, pretože (ako na to poukázal sťažovateľ) nstržm. [REDAKOVANÉ] nemal/nemohol pri tomto vyšetrovacom úkone vystupovať ako nezúčastnená osoba (pri spísaní, prečítaní a podpise zápisnice o výsluchu svedka) vzhľadom na jeho procesné postavenie svedka – poškodeného v danom trestnom konaní.

23. Avšak výsluch svedka – poškodeného nstržm. [REDAKOVANÉ] z 30. mája 2022 generálna prokuratúra posúdila ako vykonaný v súlade s Trestným poriadkom, a teda použiteľný pre aktuálne štádium trestného konania. Menovaný svedok pritom vypovedal obsahovo zhodne s úradným záznamom, ktorý o incidente spísal 25. mája 2022 a usvedčoval sťažovateľa zo stíhaných trestných činov.

24. K námietke existencie rozporov v zisteniach týkajúcich sa psychického stavu sťažovateľa a jeho súvisiacich zdravotných problémov generálna prokuratúra uviedla, že do konania bol vyšetrovateľkou prirátý súdny znalec z odvetvia psychiatrie, ktorý v znaleckom posudku prijal záver, že sťažovateľ mohol v čase spáchania trestného činu rozpoznať nebezpečenstvo a protiprávnosť svojho konania, avšak schopnosť ovládať svoje konanie bola u neho znížená. Tieto skutočnosti ale nemali vplyv na vznesenie obvinenia a ako generálna prokuratúra doplnila, tieto budú zohľadnené v ďalších štádiách trestného konania.

25. A napokon, pretože sťažovateľ bol podozrivý z verbálneho aj fyzického útoku na policajtov, nebolo podľa názoru generálnej prokuratúry dôvodné v danom štádiu trestného konania závažnosť veci hodnotiť ako nepatrnú v zmysle § 10 ods. 2 Trestného poriadku.

26. Generálna prokuratúra následne uzavrela, že v posudzovanej veci bol dostatočne odôvodnený záver, že sťažovateľ sa mohol dopustiť skutku kvalifikovaného ako označené trestné činy.

Zadovážené dôkazy boli podľa nej postačujúce na postup podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku a ďalšie dôkazy môžu byť vykonané v nasledujúcich štádiách trestného konania. Konštatovala, že v posudzovanom trestnom konaní boli dodržané základné zásady trestného konania uvedené v § 2 ods. 1, 10 a 12 Trestného poriadku. Nezistila tak dôvody na prijatie opatrení, preto návrhu sťažovateľa nevyhovela.

27. Vychádzajúc z rekapitulácie vo vzťahu k v ústavnej sťažnosti uplatneným námietkam relevantnej časti upovedomenia generálnej prokuratúry, ústavný súd nemohol tvrdenia sťažovateľa o nedostatočnom zaobraní sa jeho argumentáciou akceptovať. Je zrejmé, že generálna prokuratúra sa všetkými pre rozhodnutie o návrhu sťažovateľa podstatnými tak právnymi, ako aj skutkovými otázkami zaoberala a na tieto dala dostatočné, jasné a zrozumiteľné odpovede. Jej závery sú logické, založené na racionálnej úvahe, bez akýchkoľvek protirečení či vnútorných rozporov.

28. Generálna prokuratúra zreteľne uviedla dôvody, pre ktoré návrhu sťažovateľa na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní nevyhovela. Ozrejmila, ktoré dôkazy považovala za procesne nepoužiteľné a, naopak, ktoré za zákonne vykonané a pritom kľúčové a zároveň postačujúce pre vznesenie obvinenia sťažovateľovi.

29. Ak sa aj niektorými námietkami sťažovateľa generálna prokuratúra explicitne nezaoberala, túto skutočnosť vopred avizovala, a čo je z hľadiska ústavnej konformity jej postupu dôležité, uviedla, prečo práve takto postupovala. Podľa názoru ústavného súdu sa vymyká elementárnej logike vyžadovať a nástoľčivo trvať na zodpovedaní otázky, ktorá vzhľadom na predošlú odpoveď (na skoršiu otázku) stratila akúkoľvek opodstatnenosť. Ak generálna prokuratúra napr. vyhodnotila výsluch svedkyne za procesne nepoužiteľný (čo navrhoval aj sám sťažovateľ), bolo irelevantné nielen skúmanie toho, či svedkyňa mala byť zbavená povinnosti zachovávať mlčanlivosť, ale bolo bez významu skúmať rozpory tejto výpovede s výpoveďami iných osôb.

30. Závery vyslovené v napadnutom upovedomení generálnej prokuratúry ústavný súd rozhodne nehodnotí ako arbitrárne, nelogické ani laxné. Je nutné považovať ich za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je v konkrétnych okolnostiach tohto prípadu oprávnený zasahovať. Skutočnosť, že právne závery generálnej prokuratúry sú odlišné od predstáv sťažovateľa, nie je dôvodom na spochybňovanie zákonnosti a ústavnosti vybavenia jeho návrhu na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku.

31. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 399/2010, IV. ÚS 51/2011).

32. Ústavný súd konštatuje, že obsah napadnutého upovedomenia nezakladá dôvod na záver, že medzi sťažovateľom napadnutým oznámením – upovedomením generálnej prokuratúry a obsahom sťažovateľom označeného základného práva existuje taká príčinná súvislosť,

na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nedostatočným odôvodnením napadnutého upovedomenia odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

33. Vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľa, že úradný záznam nstržm. [REDAKOVANÉ] nemohol byť podkladom na začatie trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku, a teda ani pre vznesenie obvinenia, ústavný súd uvádza, že sťažovateľ túto argumentáciu vo svojom návrhu adresovanom generálnej prokuratúre nepredniesol. Z princípu subsidiarity limitujúceho vzťah ústavného súdu k všeobecným súdom (obdobne v aktuálnej veci k orgánom prokuratúry) okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi (tu orgánmi prokuratúry) musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi (orgánmi prokuratúry), ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04).

34. Vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh (najmä návrhu sťažovateľa na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku, pozn.), ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ svoju námietku o nemožnosti začatia trestného stíhania len na základe úradného záznamu policajta predostrel prvýkrát až v ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu, hoci tak mohol urobiť už v návrhu podanom generálnej prokuratúre, čím by sa vytvoril priestor pre generálnu prokuratúru, aby sa s touto námietkou pri posúdení návrhu sťažovateľa náležite vysporiadala.

35. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ síce využil možnosť riadne a včas podať proti uzneseniu o vznesení obvinenia a o zamietnutí sťažnosti proti nemu mimoriadny opravný prostriedok, avšak zmieňovanú námietku v rámci svojho návrhu (mimoriadneho riadneho opravného prostriedku) neuplatnil, ústavný súd s poukazom na princíp subsidiarity ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

36. Pokiaľ sťažovateľ namieta zaujatosť prokurátorky generálnej prokuratúry vybavujúcej jeho návrh, ide o námietku ktorá v tomto štádiu neumožňuje jej ústavnoprávny prieskum, a to jednak vzhľadom na zákonnú úpravu týkajúcu sa vylúčenia orgánov činných v trestnom konaní, súdu a iných osôb v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku, ako aj vzhľadom na postavenie ústavného súdu a jeho ústavné a zákonné možnosti skutkového dokazovania, ktoré rozhodne nekorešponujú s oprávneniami všeobecných súdov alebo orgánov prokuratúry.

37. V zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený prokurátor, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

38. Podľa § 31 ods. 5 Trestného poriadku námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na rozhodnutie v trestnom konaní s výnimkou neodkladného alebo neopakovateľného úkonu.

39. Podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku o vylúčení z dôvodov uvedených v § 31 na základe námietky vznesenej niektorou zo strán v iných prípadoch ako podľa odseku 2 rozhoduje orgán, ktorého sa tieto dôvody týkajú.

40. Podľa § 32 ods. 4 Trestného poriadku proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 je prípustná sťažnosť.

41. Napriek tomu, že sťažovateľ sa o tom, kto jeho mimoriadny opravný prostriedok vybavil, dozvedel až z napadnutého upovedomenia, ktorým fakticky bolo konanie o jeho návrhu skončené, ústavný súd nenachádza žiadnu prekážku, pre ktorú by nemohol uplatniť Trestným poriadkom definovaný postup v zmysle citovanej právnej úpravy pred príslušným orgánom prokuratúry.

42. V danej situácii preto neostáva iné, iba ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku z dôvodu absencie právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

43. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, o ktorých rozhodovanie je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 15. augusta 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu